

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Актуально

Без вітчизняної журналістики не матимемо майбутнього

Народний депутат
Ярослав ЮРЧИШИН.

▶ СТОР. 3

Сьогодні —
День українського
політв'язня

За відмову знищити
Софію Київську
й Михайлівський —
табір і розстріл

Барельєф археолога
Миколи МАКАРЕНКА
на вулиці Трьохсвятительській.

▶ СТОР. 6

Вісті
з громад

Депутат Сергій Скрипка
волонтерить з 2014 року

▶ СТОР. 7

№ 8 (8287)

П'ЯТНИЦЯ, 12 СІЧНЯ 2024 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Законопроект про мобілізацію доопрацюють

Україна повинна
отримувати зброю
не завтра, а сьогодні

Естонія виділить Україні допомогу в розмірі 1,2 млрд євро до 2027 року. Про це 11 січня повідомив Президент Естонії Алар Каріс під час спільної прес-конференції з Президентом України Володимиром Зеленським. Глава Української держави прибув до Таллінна з Вільнюса. Турне країнами Балтії — перші закордонні поїздки глави держави в цьому році і є певною мірою візитами вдячності з боку України та демонстрацією солідарності.

▶ СТОР. 5

Північна Корея
порушує принципи
колективної безпеки

Рада Безпеки ООН на запит США обговорила порушення росією та КНДР резолюцій Радбезу щодо постачання північнокорейської зброї в РФ. Як заявив постійний представник Південної Кореї при ООН Хван Чжун Кук, поява північнокорейських ракет у війні росії проти України має значний вплив на глобальне нерозповсюдження ядерної зброї та створює нові виклики, які вимагають спільної міжнародної відповіді. «За експертними оцінками, по Україні була випущена ракета KN-23, яка, згідно з твердженнями КНДР, здатна доставити ядерні боеголовки», — зауважив Хван Чжун Кук, слова якого цитує Українформ.

▶ СТОР. 5

Альянс обіцяє посилити
наш «повітряний щит»

У штаб-квартирі НАТО у Брюсселі відбулося надзвичайне засідання Ради Україна—НАТО на рівні послів, скликане за ініціативи української сторони у зв'язку з масованими ракетними ударами та атаками дронів росії по Україні. Про це йдеться у повідомленні місії України при НАТО. Ззначається, що в засіданні взяли участь командувач Повітряних сил Збройних Сил України Микола Олешук та заступник міністра внутрішніх справ Олексій Сергеев. Представники української сторони поінформували союзників про наслідки масованих російських ракетних атак по території України, зміни в тактичних діях росії та озвучили пріоритетні потреби української сторони в засобах ППО.

▶ СТОР. 5

Учора керівництво Верховної Ради України, представники депутатських фракцій та груп, голови комітетів мали можливість обговорити із Головнокомандувачем ЗСУ Валерієм Залужним, міністром оборони України Русланом Умеровим і начальником ГШ ЗСУ Сергієм Шапталогою проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку та проходження військової служби» (реєстр. № 10378). Про це повідомив на своїй сторінці у Фейсбукі Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук.

«Перед цим зазначений законопроект опрацьовувався та розглядався Комітетом з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Є рад напружувати та рекомендації. Тому було ухвалено спільне рішення направити всі напрацьовані рекомендації та пропозиції Кабінету Міністрів України. Хочу акцентувати, що це загальна позиція всіх політичних сил, представників уряду та військового керівництва», — зазначив керівник парламенту.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ФРОНТ

Слід очікувати нової хвилі
«м'ясних» штурмів росіян

Сили оборони України зірвали тримісячний наступ російських військ і не дали їм досягти жодної стратегічної цілі на Донеччині та Харківщині. Такий оптимістичний висновок німецького видання Bild підхопили й тиражують нині різні ЗМІ та соцмережі. Мовляв, ЗСУ вдається зривати всі наступи РФ і нищити у великій кількості окупантів. Однак наразі зарано говорити про якусь паузу в бойових діях. Хоча війна й перейшла в певну позиційну фазу, ворог не припиняє намагання прорвати нашу оборону й повернути собі втрачені внаслідок літнього контрнаступу позиції.

Зокрема за добу, за даними Генштабу ЗСУ (на 11.01), на лінії зіткнення противник атакував 73 рази. Більшість атак ворога припадає на Авдіївський напрямок. Хоча гаряче стає й на інших ділянках фронту.

▶ СТОР. 8

ПОДІЯ

На Чернігівщині річки Дніпро та Снов
вийшли з берегів

Обласний центр з гідрометеорології попереджає про небезпечні гідрологічні явища. Різка хитавиця температур уже вкотре породжує на Чернігівщині таке незвичне явище, як зима повінь. Мовою метеорологів це звучить так: «На Дніпрі продовжуватимуться процеси льодоутворення на фоні високої водності, формування та промивання загорів льоду з різкими коливаннями рівнів води зі збереженням води на заплаві та можливим перевищенням небезпечних відміток порушення транспортного сполучення у Чернігівському районі».

Зокрема, між селами Великий і Малий Дирчин Седнівської громади вода зі Сноу перелила дорогу. «Рівень води становить до 30 см, довжина переливу — 20 метрів. Транспортне сполучення здійснюється технікою підвищеної прохідності та в об'їзд», — застерігає ДСНС. Десна вийшла на заплаву біля Новгород-Сіверського, і села Бирине та Прокопівка можуть бути відрізані від свого райцентру, повідомляє наш власкор Василь ЧЕПУРНИЙ.

КОРОТКО

■ На Полтавщині 7,6 тис. домогосподарств прихистили вимушених переселенців. Власники такого житла за минулий рік отримали грошову компенсацію витрат на понад 129 млн грн, **повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.**

■ Торік у Вінницькій громаді середня зарплата зросла до 15,4 тис. грн, а кількість новостворених робочих місць перевищила 3,5 тис. Попри складнощі воєнного часу економіка громади зберігає стабільність: продовжують роботу всі підприємства, які працювали до війни, відкрито низку нових виробництв, **інформує наш власкор Віктор СКРИПНИК.**

■ Комбінат «Запоріжсталь» у 2023 році виробив та безплатно передав десяти лікарням Запоріжжя та Дніпропетровщини 767 тонн рідкого медичного кисню. Під час лікування тонна кисню закриває потреби майже ста пацієнтів, **зазначає наш власкор Роман БОЛОДИМИРОВ.**

Руслан Стефанчук представив нову Голову Рахункової палати Ольгу Піщанську

У середу, 10 січня, Верховна Рада України призначила Ольгу Піщанську на посаду Голови Рахункової палати.

Представляючи колективу Ольгу Піщанську, Руслан Стефанчук наголосив, що Рахункова палата, як орган Верховної Ради України, є інструментом парламентського контролю: «Важливо, аби Рахункова палата й далі мала можливість виконувати покладені на неї Конституцією України та законами України функції».

Водночас Спікер Парламенту України висловив вдячність членам та експертам Рахункової палати за роботу.

Зі свого боку, Ольга Піщанська зауважила, що її дії на цій посаді будуть спрямовані саме на визначення довіри, на покращення роботи та ефективності.

Прес-служба Апарату
Верховної Ради України.

Фото з сайту
Рахункової палати.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про призначення Піщанської О.С. на посаду Голови Рахункової палати

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України постановляє:

Призначити члена Рахункової палати ПІЩАНСЬКУ Ольгу Станіславівну Головою Рахункової палати.

Голова Верховної Ради України
Р. СТЕФАНЧУК.

м. Київ,
10 січня 2024 року.
№ 3538-ІХ.

Парламент Італії ухвалив резолюцію про військову підтримку нашої країни

Парламент Італії ухвалив резолюцію про військову підтримку України! За документ проголосували обидві палати італійського парламенту.

Тож депутати схвалили постанову Уряду Італії щодо надання військової підтримки Україні впродовж 2024 року. Про це написала на своїй сторінці у Фейсбуці Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк, вітаючи це рішення.

Резолюція зобов'язує Уряд Італії «продовжувати підтримувати українську владу шляхом передачі засобів, матеріалів і військового обладнання відповідно до взятих зобов'язань і подальших домовленостей у рамках НАТО та ЄС, а також на міжнародних форумах, до яких належить Італія».

«Ми, у Верховній Раді України, надзвичайно вдячні всім депутатам і сенаторам Парламенту Італії, які підтримали це важливе

рішення. Високо цінуємо позицію Уряду Італії, який демонструє лідерство у всебічній підтримці та військовій допомозі Україні».

Італія на боці України! На боці міжнародного права, свободи, добра та справедливості! — зазначила Олена Кондратюк.

Кожен рішучий голос в парламентах країн ЄС і НАТО за конкретну допомогу Україні у боротьбі з російською навалою, наголосила Заступниця Голови Верховної Ради, — надзвичайно важливий.

Електронний реєстр військовозобов'язаних: розгляд правок

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Пленарне засідання 11 січня

Верховна Рада почала роботу з розгляду законопроекту № 9667-1 про уточнення правових засад регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб. Документ (який надає Фонду гарантування вкладів фізичних осіб право приймати правила, які є обов'язковими до виконання банками—учасниками Фонду, виводити неплатоспроможні банки з ринку та ліквідувати такі фінансові установи) прийняли за основу 270 голосами народних депутатів.

Як зазначав раніше автор цього законопроекту голова Комітету Верхов-

ної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Дани-

ло Гетманцев, ці зміни мають переважно юридично-технічний характер. Вони полегшують реалізацію функцій Фонду. Зокрема, закон визначає чіткий механізм черговості задоволення вимог вкладників та інших кредиторів щодо банків, де триває процедура ліквідації. Врегулює питання, коли виконавець державного оборонного замовлення має

Під час засідання.

гроші в банку, який ліквідовують.

Народні депутати заслухали правки до законопроекту № 10062 про електронний реєстр військовозобов'язаних та набуття статусу ветерана війни. Авторами виступила велика група народних депутатів з різних фракцій: Давид Арахамія, Петро Поро-

шенко, Михайло Цимбалюк, Ірина Герашенко, Євгенія Кравчук, Олексій Гончаренко, Ярослав Юрчишин, Мар'яна Безугла та інші.

Документ передбачає збір та автоматичну передачу персональних даних призовників, військовозобов'язаних та резервістів до Єдиного реєстру призовників, військово-

зобов'язаних та резервістів. Дані на особу збиратимуть в єдине досьє.

На момент здачі номера цей документ народні депутати розглядали у другому читанні. Голосування відбудеться у найближчі пленарні дні.

Ольга СРІБНА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут —
www.golos.com.ua

Віктор Бондар, Данило Гетманцев.

Без вітчизняної журналістики не матимемо майбутнього

На цьому наголосив народний депутат Ярослав Юрчишин (на знімку) під час дискусійної частини своєї лекції «Комітет Верховної Ради України зі свободи слова: межі відповідальності й відповідності». Парламентаря обрано головою цього профільного комітету майже місяць тому. Під час заходу, організованого командою Комісії з журналістської етики, він поділився своїми першими досвідченнями й намірами на цій посаді, а також відповів на запитання, які стосувалися здебільшого рівня свободи слова в Україні під час війни й механізмів для підвищення якості інформації. Лекція стала частиною циклу відкритих онлайн-розмов із публічними інтелектуалами та медіафахівцями про теперішнє й майбутнє української журналістики.

Налагодження комунікації із представниками ЗМІ Ярослав Юрчишин назвав одним із топ-пріоритетів своєї подальшої роботи на новій посаді. Народний депутат, який раніше працював в антикорупційному комітеті, запевнив, що ці два напрями мають спільну основу — правозахист. З одного боку, йдеться про роботу над тим, щоб люди мали справедливий доступ до комунікації з державою і гарантії якісного виконання державою своєї функції. З іншого — це контроль із боку медіа за тим, щоб влада виконувала ці функції в інтересах суспільства, без конфлікту інтересів та зловживань, а також оперативно і якісно інформувала про свою роботу та плани. Це дає змогу суспільству на ці плани впливати і контролювати їх демократичними методами.

«За напрямом правозахисту я постійно працював із медіа, — зазначив Ярослав Юрчишин. — Передусім стосовно доступу до інформації. Україна має хороший базис у цій сфері, але

війна внесла свої корективи, тому дуже важливо зберігати свій темп, щоб підзвітність влади надалі була висока. А роль медіа в цьому напрямі перебільшити дуже складно, бо насправді більшість антикорупційних розслідувань починається саме після розслідувань журналістів». Парламентарій висловив сподівання, що так само, як свого часу він зміг показати непогані результати у сфері інституційного забезпечення боротьби з корупцією, спільно з однодумцями зможе знайти способи вдосконалення й системної захисту свободи слова, розвитку відкритості та інклюзивності в українському суспільстві.

Під час лекції народний депутат лише коротко окреслив пріоритети своєї роботи, і основний акцент зробив на діалозі із журналістами. У блоці, який стосується захисту прав журналістів, він повідомив, що має намір зосередитися на пошуку механізмів активізації звільнення журналістів, які потрапили в полон до росіян під час виконання своєї роботи. За

цивілізованими правилами ведення війни вони взагалі не мали б бути в полоні, каже він. Для досягнення поставленої мети Ярослав Юрчишин планує максимально залучати міжнародну спільноту і готувати спільно з моніторинговими організаціями «компонент про відповідальність» у міжнародному кримінальному суді за злочини щодо свободи слова і проти журналістів. Імовірно, посилення такої відповідальності реалізовуватимуть через посилення в українському законодавстві низки таких понять, як «інформаційний геноцид» чи «сприяння інформаційному тероризму». Парламентарій зауважив, що така робота потребує особливої виваженості та обережності, щоб зберегти дуже крихкий баланс між відповідальністю за інформацію і звинуваченнями в імовірному впровадженні цензури. «Це філігранна робота, якою ми точно займатимемося», — запевнив голова Комітету з питань свободи слова.

Утім, парламентарій зауважив, що не лише росія заважає якісній ро-

боті журналістів. «Ми маємо зменшення кількості розслідувань злочинів проти журналістів майже на 80 відсотків у 2022 році проти 2021-го, — повідомив він. — Можна це пояснювати війною. Але моя країна йде в європейську спільноту, і для неї цінність свободи слова є однією з основних. Тому вже були комунікації із МВС, планується комунікація з Національною поліцією, з Генеральною прокуратурою... Будемо проводити слухання в комітеті стосовно розслідування справ про перешкоджання журналістській діяльності». Нині члени комітету чекають дані за минулий рік для того, щоб обговорення відбулося вже довкола актуальної інформації.

Ще один напрям роботи комітету — доступ до інформації. «На базі підкомітету інформаційної політики гуманітарного комітету працює робоча група щодо доступу до інформації. Ми активно долучилися до цієї роботи і сподіваємося, що найближчим часом вийдемо на певні рішення», — зазначив голова комітету. За словами Ярослава Юрчишина, ці рішення будуть тимчасові й діятимуть під час війни. «Ще працюючи в «Реанімаційному пакеті реформ», я мав доступ до адвокатування вдосконалення закону про доступ до інформації, — зауважив він. — Тому тема не нова і будемо в цьому напрямі активно працювати».

За словами народного депутата, є певні сфери, які потребують додатко-

вої уваги. Це стосується передусім воєнкорів і доступу до власне лінії фронту. «Протягом місяця моєї роботи стало зрозуміло, що система дивно побудована, — зауважив він. — Одні й ті само правила оперативні командування «Північ» та «Південь» читають порізно. А ми втрачаємо ключове — пріоритетність у висвітленні війни з українського погляду».

Нині триває глобальна дискусія про те, як забезпечити більш якісну комунікацію журналістів з органами влади, повідомив голова Комітету з питань свободи слова. Він нагадав, що вже проводить брифінг у приміщеннях Верховної Ради. Щоправда, з огляду на певні безпекові аспекти, не під куполом. Приміщення українського парламенту має сховища, розраховані на певну кількість людей, каже народний депутат. Певні рішення прийматимуть з огляду на відповідь від Державної служби надзвичайних ситуацій, виходячи з того, скільки людей одночасно може перебувати під куполом і які ще приміщення придатні для забезпечення комунікації журналістів із політиками.

Існують і певні проблеми, пов'язані з організацією роботи самого комітету, розповів його очільник. За словами народного депутата, нині працюють над перезапуском громадської експертної ради при комітеті.

Спілкуючись із представниками медіа, Ярослав Юрчишин висловив сподівання, що під час наступної зустрічі вже йтиметься не лише про плани.

Надія СМІЯН.

Фото

Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

У НОМЕР

Знищене на війні авто виставили на площі

У незвичний спосіб організували збір коштів на придбання автомобіля для земляка на фронті в місті енергетиків Ладжижині на Вінниччині. Про цей випадок розповів на своїй сторінці у Фейсбуці народний депутат України Микола Кучер (на знімку праворуч, поруч волонтер Максим Лисий).

«Військовий волонтер Максим Лисий із Ладжижина взяв на себе відповідальність та ініціював збір коштів на автомобіль для нашого земляка з 57-ї бригади, яка нині стримує ворога на Куп'янському напрямку, — написав Микола Кучер. — Авто, яким до тепер користувалися наш земляк із побратимами, вщент розбите, тому не підлягає ремонту».

У дописі сказано про винахідливість волонтера. «Розбите авто як наочне нагадування про те, що жорстока війна триває, було встановлено на центральній площі Ладжижина, — зазначив народний депутат. — Поруч поставили скриньку для збору коштів на автомобіль. Завдяки такій наочності вдалося зібрати 240 тисяч гривень».

За словами Миколи Кучера, 100 тисяч гривень з цієї суми становить внесок Гуманітарного штабу та фонду «МХП — Громаді», решта — кошти небайдужих ладжижинців та підтримка міської територіальної громади. Нагадаємо: Гуманітарний штаб створено в Ладжижині після початку великої війни з ініціативи і за підтримки Миколи Кучера, а ще раніше почав діяти фонд, який започаткували також з ініціативи парламентарія з метою підтримки територіальних громад краю. Придбане авто вже доставили на фронт і передали захиснику з Ладжижина.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото зі сторінки Миколи Кучера у Фейсбуці.

Комфортні умови для малюків

У селі Ігнатпіль Овруцької громади нещодавно відкрили дитячий садок.

Для вкрай потрібного місцевим родинам осередку для малечі вирішили виділити частину будівлі місцевої школи. Приміщення відремонтували й облаштували новими меблями, інтерактивним обладнанням та іграшками. Віднині дві групи цього дошкільного закладу відвідуватимуть майже 40 малюків.

На відкриття садочка в Ігнатполі з подарунками та улюбленим дітлахів псом Патроном завітав народний депутат України Арсеній Пушкаренко (на знімку). Парламентарій відзначив комфортні умови, які вдалося створити громаді для малюків в оновленому дошкільному закладі. Арсеній Пушкаренко також повідомив, що незабаром очікується відкриття другої черги побудованого Естонією дитячого садка в Овручці.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Житомирська область.

Фото зі сторінки Арсенія Пушкаренка у Фейсбуці

Від імені Голови Верховної Ради вручили подяку за вагомий внесок у розбудову місцевого самоврядування

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Народний обранець Михайло Лаба продовжує проводити зустрічі з представниками громадськості, депутатським корпусом і керівництвом територіальних громад Закарпаття. На порядку денному — підтримка військових та їх родин, допомога ВПО, законотворча діяльність Верховної Ради та органів самоврядування в умовах викликів воєнного часу, а також низка питань місцевого рівня.

Нещодавно народний депутат провів зустріч із представниками Холмківської громади Ужгородського району на Закарпатті.

М. Лаба виконав почесну місію: від імені Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука вручив голові тергромади Тетяні Вачилі подяку за вагомий внесок у розбудову місцевого самоврядування.

А як член профільного парламентського комітету М. Лаба зупинився на питаннях бюджетної системи, яка нині опинилася в надзвичайних умовах та вимагає адаптації на всіх рівнях влади. Важливо визначити першочерговість проведення видатків у часи війни та максимально сприяти спрямуванню ресурсів на зміцнення обороноздатності, а не перекладання бруківки чи інших другорядних робіт.

— У цьому контексті також важливо, що попри всі виклики керівництву держави у співпраці з міжнародними партнерами вдається забезпечувати соціально важливі функції, — констатує народний депутат України.

Ішлося також і про електронні черги та ситуацію з блокуванням кордонів, що негативно позначається на економічних процесах. Обговорили і важливість ухвалених Верховною Радою євроінтеграційних законів. Також обранець акцентував увагу на виконанні соціальних програм державного і місцевого рівня щодо підтримки наших захисників і захисниць та членів їх родин.

Не обійшли й питання мобілізації. Присутній на зустрічі офіцер ЗСУ В'ячеслав Дворський підкреслив важливість актуалізації та оновлення даних щодо військовозо-

бов'язаних, особливо з огляду на велику кількість переселенців з інших регіонів країни.

— Не треба політизувати це питання, — переконаний М. Лаба. А також він додав, що нині партія «Слуга народу» є серед лідерів за кількістю депутатів різних рівнів, які перебувають у зоні бойових дій: «Серед побратимів до зброї чинило колег-депутатів з інших партій. На жаль, є й полегли, і їх жертва має бути недаремною чи кимось дискредитованою. Перемогти ворога можна лише разом».

М. Лаба зазначив, що з перших днів війни особисто був серед ініці-

аторів створення координаційної ради Ужгородського району, де у взаємодії із владою області та району, органами місцевого самоврядування, громадським активом та представниками різних сфер організували шелтери для ВПО і пункти обігріву на кордонах, відправляли необхідну допомогу на передову.

До речі, народний депутат України був організатором проведення І Міжнародного конгресу координаційної платформи «Взаємодія», що відбувся в Ужгороді минулого року.

А як співголова міжфракційного депутат-

ського об'єднання «Взаємодія», М. Лаба спільно з колегами працює над тим, аби у Верховній Раді України волонтерський голос було не тільки почуто, а й враховано.

Треба пам'ятати, переконаний обранець, що наш єдиний ворог — росія, яка вторглася зі зброєю в Україну. І тільки разом — вперед, до Перемоги!

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

На знімку: під час зустрічі Михайла Лаби з активом Холмківської громади.

Фото зі сторінки Михайла Лаби у Фейсбуці.

Офіційне
друковане видання
Верховної Ради
України — газета
«Голос України»

ГОЛОС УКРАЇНИ

Закон України

Про внесення змін до пункту 32 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до пункту 32 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13—17, ст. 112) такі зміни:

1) підпункт 4 доповнити підпунктом «м» такого змісту:

«м) 8526 10 00 90»;

2) підпункт 5 після абзацу десятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«радіолокаційних приладів, що класифікуються у товарній підкатегорії 8526 10 00 90 згідно з УКТ ЗЕД».

У зв'язку з цим абзаци одинадцятий і дванадцятий вважати відповідно абзацами дванадцятим і тринадцятим.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України **В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.**

м. Київ,
21 грудня 2023 року.
№ 3522-IX.

Закон України

Про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів оборонного призначення

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., №№ 44—48, ст. 552) такі зміни:

1) пункт 20 частини першої статті 282 доповнити абзацом п'ятнадцятим такого змісту:

«радіолокаційні прилади, що класифікуються у товарній підкатегорії 8526 10 00 90 згідно з УКТ ЗЕД»;

2) в абзаци другої частини восьмої статті 287 цифри та слова «3926 90 97 90 (крім виготовлених з листів товарів), 3926 90 60 00 (захисні прозорі лічбові щитки (екрани), не виготовлені з листів)» замінити цифрами «3926 90 97 90, 3926 90 60 00»;

3) пункт 4¹ розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» після абзацу чотирнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«радіолокаційні прилади, що класифікуються у товарній підкатегорії 8526 10 00 90 згідно з УКТ ЗЕД».

У зв'язку з цим абзац п'ятнадцятий вважати абзацом шістнадцятим.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України **В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.**

м. Київ,
20 грудня 2023 року.
№ 3523-IX.

Закон України

Про приєднання України до Договору про дружбу та співробітництво в Південно-Східній Азії

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Приєднатися до Договору про дружбу та співробітництво в Південно-Східній Азії, учиненого в м. Денпасар 24 лютого 1976 року, зі змінами, внесеними Протоколом про внесення змін до Договору про дружбу та співробітництво в Південно-Східній Азії, учиненим в м. Маніла 15 грудня 1987 року, Другим протоколом про внесення змін до Договору про дружбу та співробітництво в Південно-Східній Азії, учиненим в м. Маніла 25 липня 1998 року, та Третім протоколом про внесення змін до Договору про дружбу та співробітництво в Південно-Східній Азії, учиненим в м. Ханой 23 липня 2010 року (додаються) (далі — Договір), який набирає чинності для України з дати здачі депозитарію на зберігання документа про приєднання України до Договору, із такими заявами:

«1. Положення Договору тлумачаться відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй, приєднання України до цього Договору не впливатиме на права та зобов'язання України, які випливають із Статуту Організації Об'єднаних Націй, а також інших міжнародних договорів України.

2. Цей Договір застосовується лише у відносинах України з державами Південно-Східної Азії.

3. Положення статті 10 цього Договору не можуть обмежувати дії України, які вона вважає необхідними для усунення загроз її політичній та економічній стабільності, суверенітету або територіальній цілісності.

4. Дія цього Договору не поширюється на тимчасово окуповані Російською Федерацією території України до повного припинення збройної агресії Російської Федерації проти України, відновлення територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаного державного кордону України, повного контролю України за державним кордоном України та відновлення конституційного ладу на відповідних територіях України».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України **В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.**

м. Київ,
21 грудня 2023 року.
№ 3531-IX.

Додаток див. на сайті www.golos.com.ua

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Міжнародною організацією права розвитку про заснування представництва Міжнародної організації права розвитку в Україні

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Урядом України та Міжнародною організацією права розвитку про заснування представництва Міжнародної організації права розвитку в Україні, вчинену 18 вересня 2023 року в м. Києві, яка набирає чинності з дати отримання Міжнародною організацією права розвитку дипломатичними каналами письмового повідомлення про виконання Україною відповідних внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності, ратифікувати (додається).

Президент України **В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.**

м. Київ,
21 грудня 2023 року.
№ 3532-IX.

Додаток див. на сайті www.golos.com.ua

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку і співробітництва

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Урядом України та Урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку і співробітництва, вчинену 13 вересня 2023 року в м. Києві, яка набирає чинності з дати отримання Сторонами дипломатичними каналами останнього письмового повідомлення про завершення внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності цією Угодою, ратифікувати (додається).

Президент України **В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.**

м. Київ,
21 грудня 2023 року.
№ 3533-IX.

Додаток див. на сайті www.golos.com.ua

Закон України

Про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 4, ст. 23; із змінами, внесеними законами України від 29 січня 2021 року № 1162-IX, від 1 лютого 2022 року № 2031-IX та від 12 січня 2023 року № 2859-IX):

абзац другий статті 2 викласти в такій редакції:

«пріоритетні напрями розвитку науки і техніки — науково, економічно та соціально обґрунтовані напрями науково-технічного розвитку на довгостроковий період (понад 10 років), яким надається пріоритетна державна підтримка з метою формування ефективного сектору наукових досліджень і науково-технічних розробок для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, сталого розвитку, національної безпеки і оборони України та підвищення якості життя населення»;

статтю 3 викласти в такій редакції:

«Стаття 3. Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки

Визначити пріоритетними напрямами розвитку науки і техніки на період до припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану:

1) національна безпека і оборона;

2) фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;

3) інформаційні та комунікаційні технології;

4) енергетика та енергоефективність;

5) раціональне природокористування;

6) науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань;

7) нові речовини і матеріали».

2. У Законі України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 19—20, ст. 166; із змінами, внесеними Законом України від 1 лютого 2022 року № 2031-IX):

частину першу статті 2 викласти в такій редакції:

«1. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні (далі — пріоритетні напрями) — науково і економічно обґрунтовані та визначені відповідно до цього Закону напрями провадження інноваційної діяльності, що спрямовані на забезпечення національної безпеки і оборони, економічної безпеки держави, створення високотехнологічної конкурентоспроможної екологічно чистої продукції, надання високоякісних послуг та збільшення експортного потенціалу держави з ефективним використанням вітчизняних та світових науково-технічних досягнень»;

статтю 4 викласти в такій редакції:

«Стаття 4. Стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності

1. Стратегічними пріоритетними напрямами до припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану, є:

1) технологічне оновлення та розвиток сфер національної безпеки і оборони;

2) освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії;

3) освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної системи, ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, озброєння та військової техніки;

4) освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій;

5) технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу;

6) впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики;

7) широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища;

8) розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом розробити та подати до Верховної Ради України оновлений пакет проєктів законів про визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, спрямованих на повенну відбудову України, з визначенням конкретних механізмів їх забезпечення.

Президент України **В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.**

м. Київ,
21 грудня 2023 року.
№ 3534-IX.

Україна повинна отримувати зброю не завтра, а сьогодні

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Україна потребує більшого і кращого озброєння. Потужності військової промисловості ЄС необхідно збільшити, щоб Україна отримувала те, що їй потрібно, не завтра, а сьогодні. У нас не повинно бути жодних обмежень на постачання зброї Україні», — зазначив Алар Каріс. Він наголосив, що в Естонії є конкретні плани щодо відновлення України, для чого було б також справедливо використовувати заморожені російські кошти.

«Естонія з нами в питанні про справедливість. Це одне з ключових питань зараз і не тільки для України, а для кожної держави, яка цінує міжнародне право і вважає, що саме міжнародне право, а не право сили, визначає характер життя у світі», — наголосив під час прес-конференції Президент України Володимир Зеленський. — Для нас принципово, щоб росія несла повну відповідальність за всі прояви свого терору, за кожен скоєний злочин, за всі руйнування, які принесені її агресією. Хочу відзначити особисті зусилля Президента Естонії у цій справі — справедливості та відповідальності рф. Я знаю, що в Естонії зараз готується закон щодо російських активів, і Україна буде вдячна за дієвість цього закону», **повідомляє Укрінформ.**

«росія повинна заплатити сповна за цю агресію. Її активи і активи осіб, які пов'язані з державою-агресором, мають

бути знайдені, заморожені та конфісковані на користь захисту від російської агресії та допомоги всім тим в Україні, хто постраждав від війни. Коли росія відповідатиме за цю війну і політично, і юридично, і фінансово — це буде внесок у глобальний захист миру та повчальним уроком для інших потенційних агресорів», — наголосив Президент України.

Володимир Зеленський подякував Естонії за постійну військову і фінансову підтримку України і принципову позицію щодо євроатлантичної інтеграції України.

10 січня Володимир Зеленський відвідав Литву, де провів низку переговорів, зокрема з Президентом Гітанасом Науседою, Прем'єр-міністром Інґрідою Шимоніте, зі Спікеркою Сеймасу Вікторією Чміліте-Нільсен, її заступниками, головами парламентських комітетів і керівниками найбільших фракцій литовського парламенту. Також Володимир Зеленський разом із Гітанасом Науседою та першою леді Діаною Науседене зустрілися з українською громадою Литви. Окрім того, глава держави виступив перед представниками громадськості Литви та України.

«Головне, на чому ґрунтувалися наші перемовини сьогодні завжди, — це саме впевненість. Ми зможемо відстояти нашу незалежність. Ми зможемо захистити нашу державність. Ми разом і не втрачаємо нашої єдності. І кожен прояв підтримки України — це також, зрештою, підтримка Литви, і Естонії, і Латвії, і Польщі, і кожної з держав, яка є і буде незалежною попри будь-які амбіції росії», — наголосив Володимир Зеленський під час підсумкової прес-конференції у Вільнюсі.

Він акцентував на тому, що цей рік у багатьох питаннях стане вирішальним як для України, так і для Литви та всіх партнерів у вільному світі. Тож цього року мають ухвалюватися рішення на користь свободи, цілісності наших держав, захисту наших культур і справедливого миру для кожного народу.

боротьби з дронами, про що підписані відповідні документи.

«Я вдячний і пану Президенту особисто, і всьому литовському народу за незмінну підтримку руху України у Євросоюз. Так само ми цінуємо литовську підтримку в питанні нашого руху в НАТО. Що ближче кордон росії, то очевидніше, що Україна має бути в Альянсі», — сказав Володимир Зеленський.

Президент України також повідомив про початок роботи з Литвою над двосторонньою угодою про безпекові гарантії для нашої країни. «Увесь спектр наших домовленостей зафіксовано у Спільній заяві із паном Президентом», — зазначив глава Української держави.

Президент Литви Гітанас Науседа запевнив у продовженні військової, економічної та політичної підтримки України до Пе-

«У перші ж дні нашого спротиву повномасштабній агресії надана вами зброя зупинила російські колони та знищувала окупанта. І до сьогодні ваша підтримка є надзвичайно значущою. Зброя, техніка, потужні пакети, тренування наших воїнів, лідерство Литви в коаліції щодо розминування — усе це додає нам сили», — наголосив він і подякував за новий пакет оборонної підтримки та спільне виробництво, зокрема засобів

ремоги у війні. «Ми схвалили пакет довгострокової військової допомоги Україні на суму 200 мільйонів євро. У січні ми знову відправимо в Україну боеприпаси, генератори, системи детонації, а в лютому — бронетранспортери M577. Будемо тренувати українських солдатів і зміцнювати співпрацю в оборонній промисловості», — зазначив він.

Фото з телеграм-каналів Алара Каріса та Володимира Зеленського.

Північна Корея порушує принципи колективної безпеки

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Дипломат підкреслив, що з точки зору Південної Кореї використання північнокорейської зброї у війні росії проти України є демонстрацією екзистенційної загрози. Постпред Південної Кореї пояснив учасникам засідання Радбезу ООН, що одна з ракет пододала 460 км, що проектує загрозу ядерного удару для більшої частини його країни з боку КНДР.

Хван Чжун Кук допустив, що застосування північнокорейських ракет по Україні є симуляцією атаки КНДР по Південній Кореї. Він наголосив, що запуски з російської території дозволяють Пхеньяну отримати цінну технічну інформацію та заохочують до ще більшого експорту північнокорейських ракет до росії. Це також приносить нові доходи для ядерних і балістичних програм Пхеньяна.

Позицію південнокорейського дипломата поділяє постійний представник Франції, яка нині головує у Радбезі ООН, Ніколя де Рів'єр. У своєму виступі на засіданні він зазначив, що поточна реакція світу на загарбницьку війну росії проти України визначить майбутню глобальну колективну безпеку.

«Те, що відбувається в Україні, стосується нас усіх. Те, як ми відреагуємо на російську агресію проти України, визначатиме нашу колективну безпеку. росія повинна дослухатися до закликів Генасамблеї, яка переважно більшістю підтвердила свою відданість суверенітету й

територіальній цілісності України», — сказав Ніколя де Рів'єр.

Він нагадав, що українці розпочали 2024 рік «під постійною зливою з понад 500 російських ракет і дронів». «Навмисно вражаючи цивільну інфраструктуру, росія не може змусити нас повірити, що досягає військових цілей. Вона завдає ударів по цивільних в порушення усіх правил міжнародного гуманітарного права. Вона відмовляється надавати гуманітарним групам доступ на контрольовані території», — зазначив дипломат.

Ніколя де Рів'єр запевнив, що Франція «і надалі в усіх сферах неухильно підтримуватиме український народ, аби дати йому змогу скористатися правом на самозахист у відповідності до Статуту».

До речі, постпред України в ООН Сергій Кислиця «на знак визнання внеску, який Франція, Швейцарія та багато інших миролюбних країн зробили у справу миру і безпеки», свій виступ на засіданні Ради Безпеки ООН виголосив французькою мовою.

Напередодні засідання у спеціальній заяві сім країн — членів Ради Безпеки ООН та Україна засудили порушення росією і КНДР резолюцій Радбезу про заборону експорту північнокорейської зброї. Крім того, раніше щонайменше 47 країн виступили з рішучим засудженням Північної Кореї і росії через порушення ними численних резолюцій Ради Безпеки ООН, коли рф незаконно отримала від Пхеньяна балістичні ракети та застосувала їх по мирних містах України.

Альянс обіцяє посилити наш «повітряний щит»

ПОЧАТОК З 1-Й СТОР.

Микола Олещук озвучив кількість випущених країною-агресором ракет та дронів, розповів про успіхи у використанні вже наданих союзниками засобів ППО і про те, скільки ворожих ракет і дронів вдалося знищити під час атак. Він звернув особливу увагу на важливість надання додаткових систем ППО, таких як Patriot, IRIS-T та NASAMS, а також зенітно керування ракет до них.

Окремо командувач Повітряних сил Збройних Сил України підкреслив важливість тренування пілотів та надання Україні винищувачів F-16 для посилення спроможностей українських сил повітряної оборони.

Заступник міністра внутрішніх справ поінформував про основні цілі російських атак, наслідки останніх масованих російських обстрілів, зокрема про масштаби руйнувань інфраструктури. Він також представив союзникам перелік потреб органів системи МВС для подолання наслідків російських атак.

Держави — члени НАТО рішуче засудили російські масовані ракетні обстріли і атаки безпілотників на українські міста, цивільні об'єкти та громадян. Союзники підтвердили свою відданість підтримці України та готов-

ність надавати необхідну підтримку, зокрема в тому, що стосується засобів ППО.

«З боку окремих країн були зроблені анонси щодо наступних пакетів допомоги. Низка держав — членів Альянсу оголосила про збільшення своїх фінансових внесків до Комплексного пакета допомоги для задоволення першочергових потреб України», — зазначається у повідомленні місії.

Крім того, держави — члени Альянсу висловилися за ухвалення спільних санкційних та інших обмежень проти КНДР та Ірану у відповідь на постачання ними відповідно балістичних ракет і дронів.

Нагадаємо: Рада Україна—НАТО була створена за підсумками саміту Альянсу у Вільнюсі, що відбувся 11 липня минулого року. Тоді ж відбулося перше засідання цієї Ради на найвищому рівні. Україну на ньому представляв Президент Володимир Зеленський. Генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг назвав цю Раду «форумом для кризових консультацій та ухвалення рішень», де «ми зустрічатимемось як рівні». 29 листопада у Брюсселі відбулося перше засідання Ради Україна—НАТО на рівні міністрів закордонних справ.

Мargarita СОКОЛОВСЬКА.

ПЛАНЕТА

Об'єдналися для розминування Чорного моря

У четвер, 11 січня, в Стамбулі представники міністерств оборони Туреччини, Румунії і Болгарії підписали Меморандум про взаєморозуміння між урядами цих країн щодо створення Військово-морської групи з протимінного захисту на Чорному морі (MSM Black Sea).

Її створення ініціювала Туреччина торік у серпні. Головним завданням Військово-морської групи буде забезпечення безпеки морських шляхів у Чорному морі з точки зору протимінного захисту та протидії мінній загрози, що виникла після початку російської агресії проти України.

Країни наголосили, що діяльність MCM Black Sea матиме винятково мирний характер і не буде спрямована проти будь-якої іншої країни.

Міністерство оборони Болгарії повідомило, що підписати від країни Меморандум про взаєморозуміння між урядами трьох держав доручено заступнику міністра оборони Атанасу Запрянову, як і взяти участь у тристоронніх переговорах представників оборонних міністерств, щоб, зокрема, обговорити ситуацію в Україні та Чорноморському регіоні.

Олександр БЛІК.

Румунія долучилася ще до однієї важливої структури НАТО

З огляду на загрозу, яку становить путінська агресія, керівництво Румунії схвалило рішення про приєднання країни до найсильнішої військово-морської ударної групи НАТО — STRIKFORNATO.

До цієї структури Альянсу входять 13 країн НАТО, а саме Данія, Франція, Німеччина, Греція, Італія, Норвегія, Нідерланди, Польща, Португалія, Іспанія, Туреччина, Велика Британія та США. STRIKFORNATO має Об'єднане командування союзників з акцентом на військово-морській операції і складається із сил з дуже високою ударною здатністю, таких як авіаносні бойові групи, експедиційні групи та ударні групи в складі крейсерів, есмінців та фрегатів.

Румунський інформпортал ziare.com зазначає, що партнерство між ВМС Румунії та STRIKFORNATO почалося більше року тому. Військові кораблі країни брали активну участь у заходах та місіях, які виконує Об'єднане командування союзників у зоні відповідальності НАТО. Це було своєрідним випробуванням для ВМС Румунії. І вона довела, що здатна виконувати усі завдання на рівні інших членів військово-морської ударної групи НАТО. Отож Бухарест отримав офіційне запрошення на вступ до цієї структури.

У середу, 10 січня, перед штабом командування ВМС ударної групи НАТО в штабквартирі в місті Оейраші (Португалія) відбулася урочиста церемонія підняття державного прапора Румунії. В ній взяли участь начальник штабу Військово-морських сил Румунії віце-адмірал Міхай Панайт та тимчасовий повірений у справах Румунії в Португалії Мірча Ілієску. Таким чином, Румунія є 15-м членом STRIKFORNATO. Разом із нею до цієї структури було прийнято і Литву, яка стала її 14-м членом.

Прес-служба Міністерства оборони Румунії повідомила, що начальник штабу ВМФ віце-адмірал Міхай Панайт провів двосторонню зустріч зі своїм португальським колегою, з яким обговорив події в Україні, а також деякі питання із зміцнення співробітництва між військово-морськими силами Португалії і Румунії.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

СУСПІЛЬСТВО

Данилко — першокласник чернівецького ліцею № 5 «Оріяна» — передав ЗСУ наколядовані 17 тисяч гривень! «Прийшов зранку і каже: «Хочу передати для армії мою коляду», — і витягає з торбинки 17395 гривень. Дякую тобі, золота дитино, дякую батькам за виховання сина!» — розповідає директорка ліцею Галина Абрам'юк. «Данилко, гордий за тебе! Онук росте справжнім патріотом, Українцем!» — написав у Фейсбучі його дідусь — депутат облради, забудовник Володимир Мороз, син якого — офіцер ЗСУ Гаврило — б'є ворога на фронті. З такими дітьми Україна має майбутнє! — *азначає наш власкор Сергій Сулима*

Сьогодні — День українського політв'язня

За відмову знищити Софію Київську й Михайлівський — табір і розстріл

Археолог і мистецтвознавець, автор низки наукових розвідок, серед яких «Покровська козацька церква у м. Ромни» (1907), «Пам'ятки українського народного мистецтва XVIII століття» (1908), «Архітектурний стиль українських дерев'яних церков» (1909), «Українське народне мистецтво» (1910), «Церкви м. Полтави» (1912), «Собор Мгарського монастиря в Лубнах» (1914), «Городища і кургани Полтавської губернії» (1914), професор Київського університету, дійсний член Всеукраїнського археологічного комітету, директор Музею східного і західного мистецтва імені Богдана і Варвари Ханенків (1920—1924) Микола Макаренко — один із багатьох сотень українських учених, інтелектуалів, митців, чия життя обірвала куля малограмотного співробітника НКВС.

З козацького роду — в історію

Відомий учений походив із старовинного козацького роду, традиції якого сформували характер Миколи Макаренка і його світоглядну позицію, де пріоритетними були відповідальність і порядність. Після закінчення Лохвицької гімназії майбутній науковець навчався в Центральному училищі технічного рисування й Імператорському Санкт-Петербурзькому археологічному інституті, після якого почав працювати в Ермітажі — помічником головного зберігача й завідувачем відділу. Одночасно пам'яткознавець викладав малювання у різних навчальних класах і брав участь в археологічних, етнографічних та мистецтвознавчих експедиціях, зокрема на території України. Перед талановитим дослідником, котрий вивчав музейну справу у Німеччині та візантійські пам'ятки в Туреччині, відкривалася блискавка кар'єра співробітника Ермітажу, але він відмовився від співпраці з більшовицькою владою, коли йому запропонували посаду комісара в музеї, бо «ні за духом, ні за характером на підходила». З початком національно-визвольних змагань 1917—1922 рр. Микола Макаренко приїздить у Київ, аби підтримати Українську Державу. Взимку 1918-го він одним із перших отримує громадянство УНР і завзято береться за роботу — викладає в щойно відкритій Українській академії мистецтв, в Інституті народної освіти, в Київському політехнікумі, працює в Інституті історії матеріальної культури, а ще головою секції мистецтв Українського наукового товариства, досліджує пам'ятки Київської держави — Софійський і Михайлівський Золотоверхий собори, Києво-Печерську лавру. З 1921 р. він голова Археологічної комісії, член Софійської комісії, дійсний член Всеукраїнського археологічного комітету, член Українського наукового інституту книгознавства.

Упродовж п'яти років Микола Макаренко очолював музей мистецтв імені Ханенків, створений на основі унікальної збірки цієї родини. Музеезнавцю вдалося не лише упорядкувати величезну колекцію творів, а й повернути у Київ музейні експонати, котрі були вивезені у 1915 році до Москви і Санкт-Петербурга — у Третьяковську галерею, Рум'янцевський музей, Історичний музей й інші заклади.

У 1924 році Миколу Макаренка зняли з посади директора через критику недбалості і грабницької «культурної політики» більшовиків і в грудні заарештували. За ґратами як соціально ворожий елемент опинилися і директор Дніпропетровського історико-археологічного музею Дмитро Яворницький, директор Одеського історико-археологічного музею Сергій Длужевський, директор Полтавського художнього музею Михайло Рудинський. Тоді досліднику пощастило вирватися з пазурів НКВС і повернутися до улюбленої справи. У 1930 році Микола Макаренко відкриває надзвичайно яскраву пам'ятку епохи неоліту — Маріупольський могильник. Знайдений він був на лівому березі річки Кальміус на околиці Маріуполя під час будівництва заводу «Азовсталь», що вперся в Азовське море. Щоб урятувати артефакти від знищення ударників «п'ятилеток», археологи, яких зобов'язали завершити дослідження величезно-

років працював у краєзнавчому музеї, зазначає, що в прокремлівських медіа спливають згадки про деякі експонати із знищеного міста, отже, вцілілі цінні речі розікрали рашисти.

За словами Наталії Михайлової, уже у вересні «згряя московських стервятників збіглася до Маріуполя і Бердянська у пошуках реліквій, що залишилися після руйнації». У травні 2023 р. сергій наришкін доповідав про мультимедійну виставку «русській Азов» у Москві, де були представлені артефакти, викрадені на півдні України. Зокрема і кістяна фігурка тварини з дитячого поховання з Маріупольського музею. «Ії велетенська копія стала навіть логотипом одного з розділів виставки», — підкреслює Наталія Михайлова.

Серед репресованих храмів — знакові тисячолітні споруди

У 1934 році Миколу Макаренка заарештували в друге за відмову підписати акт про знесення Михайлівського Золотоверхого собору, який, як зазначає доктор богословських наук Віталій Клос, був «заснований ще в епоху хрещення Русі першим київським митрополитом Михайлом і поставлений замість язичницького святилища, яке було на Михайлівій горі». «Михайлівський монастир був і кафедрою митрополита, і, можливо, саме в цій митрополічній церкві лик архістратиґа Михаїла зробили київським гербом», — наголошує Віталій Клос. Тож Золотоверхий бачив київських князів, тут у XII ст. було місце їх по-

Частину старовинних мозаїк вдалося врятувати.

Фото з відкритих джерел.

гильник», — зазначає кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту археології НАНУ Наталія Михайлова. — Книга була випущена накладом 2 000 примірників. За якістю публікації, особливо ілюстративного матеріалу, вона випередила свій час, і не тільки на теренах радянського союзу. Але до читача розкішне видання так і не дійшло. У 1934-му, після арешту Миколи Макаренка, весь наклад був вилучений і підлягав знищенню». Завдяки сміливості одного зі співробітників Інституту археології тираж було врятовано і сховано в підвалі, але під час Другої світової усі монографії вивезли фашисти. Уже в повоєнні роки книги розшукали і повернули у Київ, утім, замість бібліотечних полиць вони як твори «ворога народу» потрапили у закриті сховище.

До повномасштабної російсько-української війни артефакти з Маріупольського могильника зберігалися в окремій залі місцевого краєзнавчого музею. У березні 2022 р. рашисти, обстрілюючи місто, пошкодили і головний корпус одного з найстаріших та найбагатших музеїв на Донеччині. За деякими даними, у вогні загинуло майже 60 тисяч експонатів, зокрема і безцінні артефакти, знайдені Миколою Макаренко. Історик Олександр Горе, який 20

ховання, тут зберігалися мощі святої великомучениці Варвари, які у 1108 році привезла до Києва дружина князя Святополка Ізяславовича, онука Ярослава Мудрого, дочка візантійського імператора Олексія I Комнина (за іншою версією мощі були у посагу візантійської принцеси Анни, що стала дружиною Володимира Хрестителя). З історією монастиря пов'язані імена святителів Іова Борецького, Петра Могили, Феодосія Софоновича, Варлаама Ясинського, гетьмана Івана Скоропадського, який у 1718 р. своїм коштом встановив у Михайлівському п'ятиярусний іконостас для центральної нави, розписаний одним із найкращих київських іконописців С. Лубенським. Мистецьку та історичну цінність мали унікальні фрески та мозаїки Михайлівського. У 1934 р. їх демонтували — спочатку перевезли до Музейного містечка «Києво-Печерська лавра», а у 1938-му у зв'язку з проведенням виставки, присвяченої 750-річчю ювілею «Слова о полку Ігоревім», мозаїку «Димитрій Солунський» та інші пам'ятки передали у Третьяковську галерею у Москві. Упродовж 30 років до російських музеїв потрапляють й інші цінності з Михайлівського Золотоверхого.

У січні 1934 року XII з'їзд КП(б)У ухвалив перенести столи-

Руїни собору Михайлівського Золотоверхого монастиря після підриву 14 серпня 1937 року.

Foto history.org.ua.

цю республіки з Харкова до Києва, — розповідає Віталій Клос. — Для переїзду центральних установ ВУЦВК утворили спеціальну урядову комісію на чолі з головою ДПУ балицьким. Одразу ж з'ясувалося, що з наявних у місті будівель жодна не відповідає потребам розміщення апаратів ЦК ВК(б)У та ВУЦВКу. Віковичний Київ із його славетною історією та славом золотих церковних бань не вкладався в більшовицькі уявлення про те, яким має бути соціалістичне місто. Більшовики вважали Київ «історичною цитаделлю націоналізму», а тому поставили за мету перетворити цей «розсадник контрреволюції» на «соціалістичне місто», причому стародавні пам'ятки Києва трактувалися як символ пасивного спротиву режиму».

Уже в квітні 1934-го влада оголосила конкурс проєктів на побудову урядового кварталу. За одним з них урядову площу мали облаштувати на місці Михайлівського Золотоверхого й Василівської (Трьохсвятительської) церкви XII ст., від тодішньої площі Героїв Перекопу — сучасної Софійської площі. Окрім велетенського пам'ятника Леніну і будівель для ЦК партії, які планували звести саме на місці святини, тут мав бути і великий майдан для більшовицьких заходів. Після захоплення і пограбування монастиря більшовиками тут оселилися різні радянські установи — серед них «Студкооп» і тарна база.

Микола Макаренко, незважаючи на погрози, всіма силами обстоював збереження Софії Київської, Михайлівського Золотоверхого та Трьохсвятительської церков. Вказуючи на безглуздість рішення про знесення історичних пам'яток, він побував на прийомі у другого секретаря ЦК КП(б)У Павла постишева. Після його «Нет!» професор надіслав телеграму особисто сталіну з розлогим поясненням, чому треба зберегти Софію. З Москви відповідь так і не надійшла, тож мистецтвознавець звернувся до французьких комуністів, нагадавши, що Софію будували Володимир Великий і Ярослав Мудрий, дід та батько Анни Київської, що стала королевою Франції. Микола Макаренко апелював до голови Всесвітнього комітету боротьби проти війни і фашизму Анрі Барбюса та секретаря редакції паризької газети «Комуна» Луї Арагона.

ДОВІДКОВО

Традиція відзначення Дня українського політв'язня 12 січня запроваджена з 1975 р. з пропозиції В'ячеслава Чорновола, який закликав протистояти репресіям і жорстокості радянського режиму. 12—14 січня 1972 року була проведена найбільша репресивна акція проти українських дисидентів, коли розпочався так званий генеральний погром шістдесятництва і було заарештовано більшість відомих представників національно-демократичного руху. Зокрема, у Києві — Івана Світличного, Євгена Сверстюка, Василя Стуса, Леоніда Плюща, Зіновія Антонока, Івана Дзюбу; у Львові — В'ячеслава Чорновола, Михайла Осадчого, Івана Геля, Стефанію Шабатуру, Ірину Стасів-Калинець, трохи пізніше — Ігоря Калінця. Нині, під час російсько-української війни, сотні українців стали політв'язнями вже путінського режиму.

Світлана ЧОРНА.

Депутат Сергій Скрипка волонтерить з 2014 року

Сарненська. Коростьському старостинському округу пощастило: його інтереси у Сарненській міській раді представляє активний депутат Сергій Скрипка (на знімку вгорі).

Жителі округу обирали його депутатом не за партійною приналежністю, а за активну життєву позицію, порядність, а головне — людяність. І жодного разу не пошкодували, бо коли б не звернулися до підприємця, він завжди намагається допомогти.

— Багато зробив Сергій Володимирович для громади. Свого часу підсобив і організував людей на те, щоб гуртом відремонтувати міст через річку Мельницю. Він з'єднав село Мале Вербче з полями (паями) людей, випасами, — розповідає коростський староста Віктор Титечко. — Тож тепер люди і техніка через оновлений міст мають вільний доступ до них. Відремонтував депутат і автобусну зупинку у Малому Вербчому. Допоміг з ремонтом приміщення старостату.

— З початком війни Сергій Скрипка з жителями старостату облаштовували блокпости, підсобляли теробороні, а тепер разом з усіма волонтерить для ЗСУ. Передав воїнам свій УАЗ, маскувальні сітки — земляку Анатолію Гомонцю із села Мале Вербче, — розповідає староста Віктор Титечко. — Долучався до інших благодійних акцій.

Загалом усіх добрих волонтерських справ Сергія Скрипки не перелічити, бо волонтерить він з 2014 року.

Два дрони від коростчан

Ініціативні жителі села Корост зібрали 170 тисяч гривень та придбали два дрони Mavic 3 Pro для потреб військовослужбовців-земляків (на знімку). Квадрокоптери

передали односельцям, які з перших днів війни боронять кордони на різних ділянках фронту. До збору долучились місцеві підприємці, освітяни та небайдужі жителі села. Про це повідомив заступник сарненського міського голови Іван Назарець.

Овочі з Полісся

Старосільська. Дев'ять тонн овочів та різну домашню консервацію, продукти зібрали і відправили у госпіталі на Запорізький напрямок мешканці сіл цієї прикордонної громади, повідомив старосільський сільський голова Михайло Кузьмич.

Маскхалати, сітки та дрова...

Антонівська. Культпрацівники нині плетуть маскувальні сітки, шують маскувальні халати. Тканину для них придбали за благодійні кошти. Тільки цими днями на фронт відправили чотири великі маскувальні сітки та 20 маскхалатів.

«Наша громада відправила на схід понад 40 тонн продуктів, три фури з причепами сухих дров, будматеріали. Активні тут і парафіяни Церкви ХВС. Волонте-

рять й інші релігійні громади», — розповіла антонівський сільський голова Олена Гребень, яка вдячна мешканцям за активну підтримку ЗСУ.

Обстежили лікарі

Тараканівська. Майже 150 мешканок громади обстежили фахівці пересувної бригади Рівненського обласного перинатального центру. Працювала бригада у селах Рачин, Плоска, Тараканів. До складу пересувної бригади входять лікар-гінеколог, лікар УЗД-діагностики, лікар-маммолог-хірург, лікар-уролог, медична сестра. «Люди залишилися дуже задоволеними, запрошують пересувну бригаду ще у громаду», — каже тараканівський сільський голова Наталія Сорочинська.

На фронті і в тилу

Клесівська. Клесівець Анатолій Якучик (на знімку) отримав відзнаку Президента Володимира Зеленського «За оборону України». Воїн захищає нас від ворогів на лінії фронту з 2022 року. Жителі громади пишаються земляком, дякують за самовіддану службу і чекають його вдома.

Тим часом тішать громаду і діти. Шестикласники Анастасія Онопрійчук, Уляна Машіро, Дмитро Гудімов перемогли у Всеукраїнському конкурсі «Календар GLOBE 2024», що проводився в межах міжнародної науково-освітньої програми GLOBE («Глобальне вивчення та спостереження з метою поліпшення довкілля»). Про це повідомив клесівський селищний голова Віктор Буйний.

Фото з відкритих джерел.

Добірку підготувала наш власкор на Рівненщині Олександра ЮРКОВА.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений Диплом молодшого спеціаліста ЗД №013022, виданий в 1994 році Ірпінським індустріальним коледжем на ім'я **Сіра Тетяна Іванівна**, вважати недійсним.

Втрачений Диплом кваліфікованого робітника Д №594403, виданий в 1991 році Середнім професійно-технічним училищем №19 м. Києва на ім'я **Сіра Тетяна Іванівна**, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення учасника бойових дій серія АБ №490003 видане Управлінням персоналу штабу військової частини А2393 від 03 липня 2019 року на ім'я **Борисовець Григорія Вікторовича** вважати недійсним.

Втрачений диплом спеціаліста серії ХА № 16624261, виданий Національною юридичною академією України імені Ярослава Мудрого від 29.06.2001 на ім'я **Яценко Марія Леонідівна**, вважати недійсним.

Втрачений диплом магістра серія М17 №061796 виданий Київським національним університетом імені Тараса Шевченка від 30 червня 2017 року на ім'я **Жебрівського Яна Павловича**, вважати недійсним.

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Демченко О.М. повідомляє про відкриття спадщини після смерті Маценка Павла Миколайовича, 18.10.1958 року народження, який помер 29.10.2023 року. Спадкоємцям Маценка Павла Миколайовича в строк до 29 квітня 2024 року, необхідно з'явитися до нотаріальної контори за адресою: м. Запоріжжя, вул. Незалежної України, буд. 20, прим. 25, телефон для довідок +380667036699.

Втрачений диплом спеціаліста серія НК № 17414036 виданий 30 грудня 2001 року на ім'я **Величко Ірина Володимирівна** Донбаською державною машинобудівною академією вважати недійсним.

Втрачений диплом бакалавра серія В15 № 069391, виданий Київським національним університетом імені Тараса Шевченка 30 червня 2015 року на ім'я **Корнієць Мар'я Олегівна** вважати недійсним.

Втрачене посвідчення учасника бойових дій серія МВ № 050729, видане Головним управлінням Національної гвардії України, від 26.05.2016 року на ім'я **Волкова Вадима Олексійовича**, вважати недійсним.

Втрачений додаток до Диплома спеціаліста, виданого Київським національним університетом ім. Т.Г.Шевченка у 1997 році, серія АКІ номер № 970007270 на ім'я громадянина України **НАДЖОСА Андрія Івановича**, вважати недійсним.

Втрачене Посвідчення учасника бойових дій серія УБД № 165269 ким виданий Східне регіональне управління Державної прикордонної служби України від 26 травня 2017 року на ім'я **Андрушенка Андрія Геннадійовича**, вважати недійсним.

Втрачений документ "посвідчення дитини з багатодітної родини" на ім'я **Коптюх Володимир Юрійович** 27.06.2008р.н. виданий Управлінням праці та соціального захисту населення Вінницької районної державної адміністрації вважати не дійсним.

Сьогодні в Україні очікується невеликий, подекуди помірний сніг, на дорогах ожеледиця. Температура повітря протягом доби 8—13 морозу. У Криму — близько нуля. Вітер північно-західний, 7—12 м/с

СПОРТ

Українки — п'яті на етапі КС

Біатлон. Рупольдінг (Німеччина). Першими перегонами п'ятого етапу Кубка світу в Баварії стала жіноча естафета. Україну в ній представили Ірина Петренко, Юлія Джима, Анастасія Меркушина та Христина Дмитренко. Наша команда посіла п'яту позицію. Останнього разу так високо українки фінішували в сезоні 2021/2022.

Ірина Петренко закрила без хиб усі десять мішеней на двох вогневих рубежах і втримала перше місце на передачі естафети Юлії Джимі. Джима не пропустилася жодного промаху на вогневих рубежах, проте втратила дві позиції — українку випередила Ліза Вітоцці та швейцарка Лена Геккі-Гросс.

На третьому етапі Меркушина втратила одразу кілька позицій уже на першій стрільбі. Два додаткові патрони опустили команду на шосту позицію, збільшивши відставання до 22,8 секунди. На останній етап Україна вийшла на шостій позиції. Христина Дмитренко на останньому вогневому рубежі закрила мішень з додаткового патрона, але змогла підняти команду на п'яте місце.

Переможницею перегонів стала збірна Франції, яка випередила найближчих переслідувачок зі Швеції та Німеччини, які посіли друге та третє місця відповідно.

Уперше на Grand Slam

Теніс. Організатори Відкритого чемпіонату Австралії-2024 опублікували список сіяних гравців.

Основний турнір АО стартує 14 січня. Уперше в історії одразу три українські тенісистки будуть посіяні на турнірі Grand Slam. До числа 32 сіяних потрапили наші Еліна Світоліна (19), Ангеліна Калініна (24) та Леся Цуренко (28). Четверта українська учасниця в основній сітці Марта Костюк (41) — не сіяна.

Отже, раніше на жодному «мейджорі» одразу трьом представницям України не вдавалося потрапити до посіву. Для Еліни Світоліної це буде вже дев'ятий раз, коли вона потрапляє до числа сіяних на Відкритому чемпіонаті Австралії. Леся Цуренко буде посіяна втретє й вперше з 2019 року, а для Ангеліни Калініної — це перший такий турнір у Мельбурні.

Доля Гармаша в руках у Скрипника?

Футбол. Новоспечений наставник «Металіста 1925» Віктор Скрипник ніби запросив колишнього гравця київського «Динамо» та збірної України Дениса Гармаша. 33-річний півоборонець нині захищає кольори хорватського «Осієка».

«Оболонь» підсилює склад

«Пивовари» оголосили про новачків клубу. Це 27-річний півоборонець Максим Грисько, останнім клубом якого був «Чорноморець».

Ще один хавбек — 29-річний Євген Запорожець — підписав контракт з киянами. Він з 2015-го по 2023 рік він виступав за «Інггульєць».

І колишній нападник «Минаю» 28-річний Олег Вишневський продовжить кар'єру в «Оболоні».

Підготував
Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Слід очікувати нової хвилі «м'ясних» штурмів росіян

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Військовий експерт Сергій Згурець вважає, що найближчим часом слід очікувати нової хвилі активізації росіян за звичною для них схемою «м'ясних» штурмів на Куп'янському, Бахмутському, Авдіївському та Мар'їнському напрямках. Утім, навряд чи нові наступальні дії противника стануть для Сил оборони несподіванкою. Головне — достатня кількість боеприпасів, переконаний аналітик.

Щодо живої сили противника, то станом на січень 2024 року на території України воюють 462 тисячі російських окупантів. рф зосередила на нашій території весь ресурс своїх сухопутних військ. Про це повідомив заступник начальника Головного управління розвідки МОУ Вадим Скібіцький. Окрім того, на тимчасово окупованих територіях діють 35 тисяч представників росгвардії.

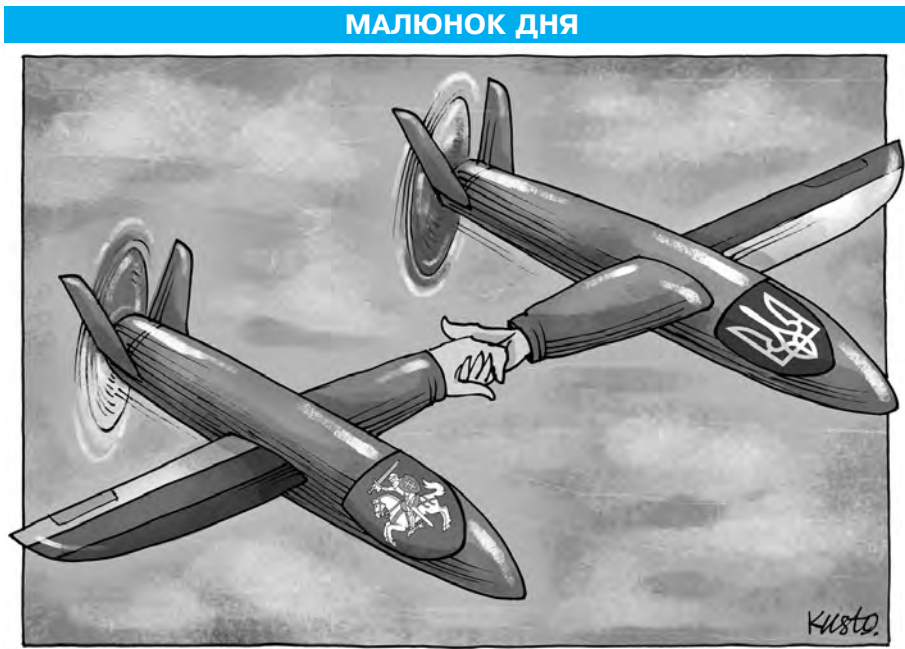
Він також наголосив, що були моменти, коли укомплектованість підрозділів ворога знижувалася до 89—90%, але шляхом продовження мобілізації рф вдається підтримувати це угруповання саме на такому рівні.

За прогнозами військової розвідки, сьо-

годні росія не має спроможностей проводити стратегічні сухопутні наступальні операції проти інших країн, адже весь ресурс сухопутного компонента наразі націлений і перебуває на території України.

Зі свого боку колишній голова Служби зовнішньої розвідки Микола Маломуж у коментарі «Еспресо» зазначив, що за період війни наші захисники знищили до 90% особового складу професійних частин армії рф. А те, що зараз наймається та мобілізується у росії, — додатковий ресурс, який не має ані рівня підготовки, ані злагодження. За його словами, «можливості по прихованій мобілізації до одного мільйона осіб фактично зараз знецінені, бо все воно не дає ефекту».

«Сьогодні на головних ділянках фронту росіяни кидають більшість професійних частин, але вони не вирішують завдання. І підрив мобілізаційного ресурсу в рф буде дуже потужний. А в 2023 рік показав, що був у них провальний, а на 2024-й щось робити системно немає змоги. Після виборів у рф розпочати мобілізацію при таких їхніх втратах — величезна проблема для російського суспільства. Путін хотів би на тлі перемоги демонструвати, що він

Пліч-о-пліч: Україна і Литва.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

чогось досяг, але результату немає при величезних втратах», — прокоментував Маломуж.

Микола Маломуж зауважив, що нині нам треба витримати ворожу потугу зимою, а навесні нова стратегія забезпечить заходи, які будуть знищувати ворога як на фронті, так і в тилах. Жодна мобілізація в рф уже не буде актуальною, бо багато росіян зрозуміють, що при такому форматі російські мобілізовані будуть знищені. Але це все відбудеться під впливом наших перемог, а далі зрушиться ситуація в росії.

Ворог змінив тактику обстрілу України, роб-

лячи ставку на балістичні ракети, які складно збивати. Тому цивільні громадяни мають змінити своє ставлення до повітряних тривог, а влада в містах повинна встановлювати якомога більше мобільних укриттів. Про це каже заступник керівника Центру протидії дезінформації Андрій Коваленко.

Зокрема, він зазначив, що зміна тактики ворогом, яка передбачає відхід від великої кількості крилатих ракет і перехід на балістику, спостерігалася вже давно. При цьому мета рф — «подавити системи ППО України для того, щоб в майбутньому закидати нас ракетами, а потім

диктувати свої умови». За словами Коваленка, українська система ППО буде посилюватися. Водночас і Києву, і Чернігову потрібно брати приклад з Харкова та Херсона — у людних місцях мають стояти мобільні укриття. А громадянам не варто постійно сподіватися тільки на «залізний щит», а ще й самим дбати про власну безпеку.

«Треба мати власну відповідальність, розуміти, де ти сховаєшся, як ти будеш діяти в разі тривоги в офісі, на вулиці, як міська влада буде діяти, що вона забезпечить для людей», — підсумував заступник керівника ЦПД.

Ольга ВІТЕР.

Прощавай, словоборцю

У Михайлівському соборі столиці відбулося прощання із загиблим воїном і поетом Максимом «Далі» Кривцовим. Його збірку «Вірші з бійниці» визнано однією з найкращих вітчизняних книжок 2023-го за версією українського ПЕН.

З допису Оксани Забужко у Фейсбукі: «Сьогодні загинув на фронті 33-літній Кривцов Максим, який заповідався на одного з найцікавіших письменників «покоління війни»... Це ще одне «Розстріляне Відродження»... Царства вам Небесного, хлопчику з зими-2022, який виставив стати Воїном і Поетом — так багато на таке коротке життя...».

Вірш Максима Кривцова:

«Моя голова котиться від посадки до посадки як перекотиполе
чи м'яч
мої руки відірвані
проростуть фіалками навесні
мої ноги
розтягнуть собаки та коти
моя кров
вифарбує світ у новий червоний
Рантоне людська кров
мої кістки
втянуться в землю
утворять каркас
мій прострелений автомат
заржавіє
біденький
мої зміни речі та екіпу
передадуть новобранцям
та скоріше б уже весна
щоб нарешті
розквітнути
фіалкою».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Відповідальні за підготовку номера:
Ірина ШАТРОВА, Алла ДОДАТКО.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідectво про реєстрацію періодичного
друкованого видання — КВ № 1
від 26.05.1994 р.

Газета виходить
5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка).
Передплатний індекс
на 2024 рік
40224

145,00 грн. — на місяць;
435,00 грн. — на квартал;
870,00 грн. — на пів року;
1740,00 — на рік.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 91641
Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-73;
відділ реклами — 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua —
загальний

reklama1@golos.com.ua —
відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua